

El museu davant la cultura de la distracció

Publicat per [Interacció](#) [1] el 16/06/2014 - 10:22 | Última modificació: 11/05/2026 - 15:07

Els museus van néixer per conservar memòria, ordenar relats i construir sentit col·lectiu. Però què passa quan la societat que els envolta deixa de valorar el temps llarg, la reflexió o la continuïtat? El llibre *Reinventando los museos*, editat per Iñaki Arrieta Urtizberea, parteix precisament d'aquesta pregunta i situa els museus dins una transformació cultural més profunda: la consolidació d'una societat marcada per la immediatesa, el consum accelerat i l'espectacle.

L'obertura del volum és especialment reveladora. Arrieta sosté que molts museus petits i mitjans han deixat de tenir una funció social clara dins les societats postmodernes i capitalistes, dominades per formes de consum ràpides, efímeres i orientades a la satisfacció immediata. La cultura de la reflexió perd terreny davant la cultura de la distracció. El problema, segons l'autor, no és només tecnològic o museogràfic. És estructural. El museu modern es basava en una idea de memòria, d'aprenentatge i de construcció col·lectiva que avui competeix amb lògiques culturals completament diferents.

En aquest context, molts grans museus han optat per reinventar-se a través de les exposicions-espectacle, les *blockbusters*, el màrqueting cultural i la conversió del visitant en consumidor. El llibre no rebutja automàticament aquestes estratègies, però sí que alerta d'un desplaçament delicat: l'exposició deixa de ser un mitjà per estimular el coneixement i es converteix en un fi en si mateix. El risc és que la rendibilitat econòmica substitueixi progressivament la funció pública del museu.

Un dels aspectes més interessants del text és que no es limita a diagnosticar una crisi. També analitza els intents de reinventar els museus des d'altres llocs: museologia social, ecomuseus, participació comunitària, accessibilitat, treball en xarxa o nous usos digitals. El volum mostra així una tensió clara: adaptar-se als llenguatges contemporanis sense convertir el patrimoni en una simple màquina de consum cultural.

La pregunta que travessa tot el llibre és especialment pertinent per al món local. Què pot oferir avui un museu municipal o un equipament patrimonial de proximitat si no pot competir amb la lògica de l'entreteniment global? La resposta que apareix de manera transversal en diversos textos és clara: sentit territorial, vinculació comunitària i capacitat de generar relació social significativa. És a dir, exactament allò que el model cultural accelerat tendeix a erosionar.

Una institució museística allunyada del model icònic globalitzat: el Museu del Te. La imatge reforça una idea central del volum: la reinvençió dels museus també passa per la relació amb el territori i la comunitat.

Referència

Arrieta Urtizbera, I. (Ed.). (2013). *Reinventando los museos*. Universidad del País Vasco/Euskal Herriko Unibertsitatea.

[Text complet \(pdf\)](#) [2]

Categories: Llibre

Categories: Recursos i publicacions

Etiquetes: equipaments culturals

Etiquetes: patrimoni cultural

Etiquetes: governança cultural

Etiquetes: participació cultural

Etiquetes: pensament cultural

- [3]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/blogs/2014/museu-cultura-distracci%C3%B3>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>

[2] <https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/e140115.pdf>

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/5082>